Aku Kervinen, Aseistakieltäytyjäliitto ry
16.11.2021

Aseistakieltäytyjäliiton lausunto työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta

Aseistakieltäytyjäliitto kiittää mahdollisuudesta lausua aiheesta.

Liitto huomauttaa, että mikäli lyhennetään aikarajaa, jonka kuluessa naisella on halutessaan oikeus keskeyttää asepalvelus, naiset joutuvat jo aikaisemmassa vaiheessa Suomen asevelvollisuusjärjestelmään sisältyvien ihmisoikeusongelmien piiriin.

Nykylainsäädännön mukaan naisten vapaaehtoista asepalvelusta suorittava henkilö määrätään siviilipalvelukseen, mikäli hän vakuuttaa asiaa varten laaditulla lomakkeella vakaumuksensa estävän varusmiespalveluksen suorittamisen 45 palveluspäivän aikarajan jälkeen. Mikäli henkilö katsoo vakaumuksensa estävän myös siviilipalveluksen suorittamisen ja hän kieltäytyy asevelvollisuudesta tai siviilipalveluksesta, hänelle voidaan määrätä myös vapausrangaistus.

YK:n ihmisoikeuskomitea on viimeksi 1.4.2021 kansalais- ja poliittisten oikeuksien yleissopimuksen Suomen määräaikaisraportin yhteydessä arvostellut Suomen siviilipalvelusjärjestelmää siviilipalveluksen rangaistuksenomaisesta kestosta ja sotilashenkilöiden liian suuresta vaikutusvallasta siihen. Lisäksi komitea kehotti Suomea vapauttamaan vangitut aseistakieltäytyjät.

Nykylainsäädäntö antaa naisille mahdollisuuden palveluksen aloittamisen jälkeen 45 vuorokautta aikaa tarkastella vakaumustaan ja edellytyksiään jatkaa asepalveluksen suorittamista, ilman riskiä joutua määrätyksi rangaistuksenomaiseen siviilipalvelukseen tai tuomituksi vapausrangaistukseen. Tämän ajan lyhentäminen omalta pieneltä osaltaan entisestään heikentäisi Suomen asevelvollisuusjärjestelmän ihmisoikeustilannetta.

Aseistakieltäytyjäliitto näkee, että määräajasta pitäisi mieluummin luopua, ja jokaisen asepalvelusta suorittavan tulisi voida keskeyttää palvelus ilman jälkiseuraamuksia.